

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/66 din 05.01 2017
La nr. 01-6/1365 din 20 decembrie 2016

Ministerul Sănătății

Prin prezenta, remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.713-XV din 06 decembrie 2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, etc.).

Anexe:

1. raport – 2 file;
2. anexă la raport – 2 file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.713/2001, 618/95, 1036/1996, 451/2001, 1477/2002 etc.)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Sănătății, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Autorul menționează că proiectul de lege a fost elaborat în temeiul Legii nr.382-XIV din 06 mai 1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor, ținând cont de modificările și completările recente la aceasta, cu scopul de a uniformiza și schimba noțiunea de „substanță narcotică” cu sintagma „substanță stupefiantă”.

În acest context, din conținutul proiectului se constată intenția de a ajusta un șir de acte legislative la ultimele modificări ale Legii nr.382/1999 în ceea ce privește noțiunea de substanțe narcotice, precum și de a completa noțiunea de testare alcooscopică și de a releva obligația de respectare a procedurii prealabile la contestarea examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei.

d. Suficiența argumentării. Nota informativă la proiectul de act legislativ specifică condițiile ce au impus elaborarea acestuia, principalele prevederi și elementele noi promovate prin proiect, locul actului în sistemul legislației și compatibilitatea cu reglementările legislației în vigoare, mențiuni privind fundamentarea economico-financiară, numele, denumirea participanților la elaborarea proiectului, conform cerințelor art.20 al Legii nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Nota de argumentare precizează că cheltuieli legate de implementarea prevederilor proiectului de lege nu sunt.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Noile prevederi propuse prin proiect vin să aducă în concordanță un set de acte legislative cu ultimele modificări ale legislației naționale în domeniul circulației substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, în conformitate cu prevederile Convenției Unice a Națiunilor Unite asupra substanțelor stupefiante din 1961, respectiv, acestea nu sunt în detrimentul interesului public general.

Totuși, având în vedere vulnerabilitatea identificată la compartimentul „Conflicte ale normelor de drept” al prezentului Raport, norma proiectului analizată ar putea determina periclitarea procesului de constatare a stării de ebrietate produsă de alcool de către organele poliției.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată.

Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntrunirea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul expertizării, proiectul de act legislativ se regăsește pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății la compartimentul „Transparență decizională”, corespunzător cerințelor privind asigurarea transparenței în procesul decizional, în conformitate cu prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia, autoritățile publice sunt obligate să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin informarea publicului referitor la inițierea elaborării proiectului de act normativ, plasarea proiectului pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

La art.2, potrivit proiectului –

„Pe tot parcursul textului în [...] Legea nr.451-XV din 30 Iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător (Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.26-28, art.95) [...]”

Constatăm că trimiterea, în conținutul proiectului, la Legea nr.451/2001, nu este relevantă, deoarece pe parcursul textului acestei legi sintagma „substanțe narcotice” sau cuvântul „narcotice” nu se regăsește, ceea ce califică trimiterea în cauză a fi nevalabilă și, în consecință, nu va putea fi aplicată în practică.

Recomandarea: Se recomandă revizuirea asupra includerii Legii nr.451-XV din 30 Iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător în conținutul art.2 al proiectului de act legislativ.

2. Conflicte ale normelor de drept

La art.1 alin.(2) potrivit proiectului –

„La articolul 1 noțiunea testare alcooscopică se modifică și va avea următorul conținut:

testarea alcooscopică – acțiuni ale lucrătorului de poliție sau ale unei alte persoane abilitate, instruită în mod corespunzător de către Instituția medicală competentă, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat de persoana testată, fără a stabili starea de ebrietate și naturii ei, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic.”

Constatăm că sintagma „fără a stabili starea de ebrietate și naturii ei” se prezintă a fi interpretabilă și incompatibilă cu prevederile legislației în vigoare și poate crea premise pentru aplicarea subiectivă și favorabilă a noimei.

În acest context, în sensul Legii nr.713-XV din 06 decembrie 2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, starea de ebrietate semnifică starea survenită în urma consumului de alcool, droguri, substanțe psihotrope și/sau alte substanțe ce provoacă ebrietate, având ca urmare dereglarea psihofuncțională a organismului.

Astfel, se atestă că, din punct de vedere generic, starea de ebrietate și natura acesteia nu poate fi constatată în urma testării alcooscopice, or consumul de droguri sau alte substanțe psihotrope nu poate fi stabilit cu ajutorul aparatului etilotest, totuși, având în vedere că noțiunea de „stare de ebrietate” cuprinde inclusiv ebrietatea alcoolică, considerăm posibilă delimitarea acesteia în conținutul noimei articolului și constatarea ei prin efectuarea testării alcooscopice.

Precizăm că art.7 alin.(7) și (8) al Legii nr.713/2001 stipulează că pentru constatarea faptului conducerii mijlocului de transport sub influența alcoolului, colaboratorul poliției rutiere va efectua testarea alcooscopică, iar în cazul în care nu este de acord cu rezultatul testării alcooscopice, conducătorul mijlocului de transport este în drept să-l conteste și să ceară examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei.

Totodată, art.233 din Codul Contravențional specifică că conducerea vehiculului de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de alcool ce depășește gradul maxim admisibil stabilit de lege, dacă fapta nu constituie infracțiune, constituie contravenție și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Mai mult, art.134/12 din Codul Penal stabilește gradul minim și gradul avansat al stării de ebrietate alcoolică, iar art.264/1 califică ca infracțiune conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe.

Prin urmare, pentru a constata contravenția prevăzută de art.233 Cod Contravențional, de către organele de poliție, conform procedurii stabilite în art.400 alin.(4) Cod Contravențional, agentul constator va trebui să constate ebrietatea alcoolică prin efectuarea testării alcooscopice (în acest caz persoana testată are, conform legii, posibilitatea de contestare a rezultatelor testării, precum și să ceară examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei), iar ebrietatea produsă de droguri sau alte substanțe psihotrope urmând a fi constatată de către instituțiile medico-sanitare publice prin examinarea medicală. În caz contrar, norma poate fi interpretată că prin testare alcooscopică poate fi constatată doar concentrația de alcool în aerul expirat, iar pentru a stabili starea de ebrietate produsă de alcool, care va constitui temei pentru aplicarea sancțiunii contravenționale, toate persoanele testate vor fi îndreptate pentru examinarea medicală în instituțiile medico-sanitare.

Recomandarea: Recomandăm autorului revizuirea formulării sintagmei „fără a stabili starea de ebrietate și naturii ei” în sensul acordării posibilității constatării stării de ebrietate produsă de alcool de către lucrătorii de poliție.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Budeci
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
04 Ianuarie 2017

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.713/2001, 618/95, 1036/1996,
451/2001, 1477/2002 etc.)**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La art.2, potrivit proiectului – „Pe tot parcursul textului în [...] Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător (Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.26-28, art.95) [...]”	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Constatăm că trimiterea, în conținutul proiectului, la Legea nr.451/2001, nu este relevantă, deoarece pe parcursul textului acestei legi sintagma „substanțe narcotice” sau cuvântul „narcotice” nu se regăsește, ceea ce califică trimiterea în cauză a fi nevalabilă și, în consecință, nu va putea fi aplicată în practică.	Se recomandă revizuirea asupra includerii Legii nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător în conținutul art.2 al proiectului de act legislativ.
2	La art.1 alin.(2) potrivit proiectului – „La articolul 1 noțiunea testare alcooscopică se modifică și va avea următorul conținut: testarea alcooscopică – acțiuni ale lucrătorului de poliție sau ale unei alte persoane abilitate, instruită în mod corespunzător de către instituția medicală competentă, orientate spre	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare Prevederi contradictorii în proiect	Constatăm că sintagma „fără a stabili starea de ebrietate și naturii ei” se prezintă a fi interpretabilă și incompatibilă cu prevederile legislației în vigoare și poate crea premise pentru aplicarea subiectivă și favorabilă a normei. În acest context, în sensul Legii nr.713-XV din 06 decembrie 2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, starea de ebrietate semnifică starea survenită în urma consumului de alcool, droguri, substanțe	Recomandăm autorului revizuirea formulării sintagmei „fără a stabili starea de ebrietate și naturii ei” în sensul acordării posibilității constatării stării de ebrietate produsă de alcool de către lucrătorii de poliție.

stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat de persoana testată, fără a stabili starea de ebrietate și naturii ei, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic.”

psihotrope și/sau alte substanțe ce provoacă ebrietate, având ca urmare dereglarea psihofuncțională a organismului.

Astfel, se atestă că, din punct de vedere generic, starea de ebrietate și natura acesteia nu poate fi constatată în urma testării alcooscopice, or consumul de droguri sau alte substanțe psihotrope nu poate fi stabilit cu ajutorul aparatului etilotest, totuși, având în vedere că noțiunea de „stare de ebrietate” cuprinde inclusiv ebrietatea alcoolică, considerăm posibilă delimitarea acesteia în conținutul normei articolului și constatarea ei prin efectuarea testării alcooscopice.

Precizăm că art.7 alin.(7) și (8) al Legii nr.713/2001 stipulează că pentru constatarea faptului conducerii mijlocului de transport sub influența alcoolului, colaboratorul poliției rutiere va efectua testarea alcooscopică, iar în cazul în care nu este de acord cu rezultatul testării alcooscopice, conducătorul mijlocului de transport este în drept să-l conteste și să ceară examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei.

Totodată, art.233 din Codul Contravențional specifică că conducerea vehiculului de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de alcool ce depășește gradul maxim admisibil stabilit de lege, dacă fapta nu constituie infracțiune, constituie contravenție și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Mai mult, art.134/12 din Codul Penal stabilește gradul minim și gradul avansat al stării de ebrietate alcoolică, iar art.264/1 califică ca

infracțiune conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe.

Prin urmare, pentru a constata contravenția prevăzută de art.233 Cod Contravențional, de către organele de poliție, conform procedurii stabilite în art.400 alin.(4) Cod Contravențional, agentul constator va trebui să constate ebrietatea alcoolică prin efectuarea testării alcooscopice (în acest caz persoana testată are, conform legii, posibilitatea de contestare a rezultatelor testării, precum și să ceară examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei), iar ebrietatea produsă de droguri sau alte substanțe psihotrope urmând a fi constatată de către instituțiile medico-sanitare publice prin examinarea medicală.

În caz contrar, norma poate fi interpretată că prin testare alcooscopică poate fi constatată doar concentrația de alcool în aerul expirat, iar pentru a stabili starea de ebrietate produsă de alcool, care va constitui temei pentru aplicarea sancțiunii contravenționale, toate persoanele testate vor fi îndreptate pentru examinare medicală în instituțiile medico-sanitare.